

Відділ культури, туризму та культурної спадщини
Гайворонської районної державної адміністрації
Гайворонська централізована бібліотечна система
Організаційно-методичний відділ

Молодь. Літо. Книга. Драйв.

Методичні поради для бібліотекарів

м. Гайворон 2014

Мій друже й супутнику,
Книго моя,
Завжди на дозвіллі
Де ти – там і я.
Ми добре з тобою проводимо час,
Чудова розмова триває у нас.

Літо – це весела, найулюбленіша пора для юнацтва та молоді. Чимало хто з них мріє про відпочинок біля моря, дехто вирушить у захоплюючі подорожі до давно омріяних місць. Та чи можна уявити навіть найцікавіший відпочинок без книг. Цих золотих днів вистачить не тільки на сонце і на річку з морем, на заняття спортом і рухливими іграми, а також на читання і відвідування бібліотеки. З цією метою книгозбірні району можуть запропонувати своїм читачам ряд цікавих заходів.

Веселі вікторини, цікаві ігри, яскраві книги та журнали, презентації книжкових виставок, участь у літературному карооке та флешмобі «Я люблю бібліотеку!», зберуть на мальовничій Літературній галявині, усіх любителів читання і книг.

Підготовку до цього потрібно розпочати заздалегідь. Бажано розробити літні бібліотечні програми. Так наприклад: «Книжковий острів на планеті літо», «Літо вітаємо, книги читаємо», «В літо з книгою та бібліотекою», «Літо з книгою – це супер» та інші. До них потрібно включити самі інтерактивні заходи.

В період розробки програми бібліотеки мають тісно співпрацювати з загальноосвітніми закладами та соціальними установами свого мікрорайону. Спільно та виважено планувати заходи, які б з задоволенням відвідувала молодь та юнацтво.

Ті програми читання, які об'єднують зусилля активних, творчих співробітників бібліотек і волонтерів (студентів, родичів, творчих особистостей серед користувачів бібліотек)

значно будуть вигравати. Волонтери допоможуть розширити репертуар бібліотечних заходів, зробити їх більш цікавими, неординарними.

Успіху заходів сприятиме активна рекламна компанія бібліотек напередодні літнього сезону, тому що навіть найкраще спланована програма, але про яку ніхто нічого не знає, нікому користі не принесе, тому акценти робляться на:

- розповсюдженні афіш, плакатів, прес-релізів, оголошень в школах, на зупинках транспорту, клубних закладах, в інформаційних зонах бібліотек;
- виступи на педрадах, класних годинах;
- анонси на сторінках районної преси, сайтів.

У будь-якому новому середовищі кожна людина поводить себе по-особливому: оцінює його, виробляє своє емоційне відношення до нього, наділяє його своїми асоціаціями, зберігає чи вилучає його образ з пам'яті. Тому, увага працівників до оформлення зовнішнього та внутрішнього бібліотечного середовища сприяє психологічному комфорту, впевненості, натхненності, практичній зручності, відчуттю причетності до культури та мистецтва. Оформлення тематичних, ігрових та релаксійних кімнат, куточків, зон формує привабливий образ бібліотеки, куди ще раз, і ще раз хочеться повернутись.

Творчий підхід в оформленні залів, кімнат, тематичних та ігрових зон, куточків відпочинку, спілкування завжди сприяє формуванню привабливого образу бібліотеки.

Мабуть, кожен фахівець уже помітив, що використання нетрадиційних аксесуарів при оформленні бібліотечних виставок також привертає значну увагу нових відвідувачів бібліотек.

Масові форми і методи роботи під час проведення літніх читань відрізняються різноманітністю.

Отже потрібно докласти максимум зусиль щоб здивувати, захопити та зацікавити молодого користувача бібліотеки.

Для прикладу наведу програму «Ти влітку не скучай – краще книжку почитай». Її мета: створення умов для читання кращих

творів української та світової літератури, для творчої самореалізації молоді міста та району, забезпечення їх потреб у сфері відпочинку і дозвілля, залучення потенційних читачів до бібліотек системи.

До програми можна включити наступні заходи:

- Бібліопарасолька «Книга збирає друзів»;
- Літературна акція «Паркова бібліотека»;
- Прем'єра нових книг «Читач сказав – Браво!»;
- Літературний калейдоскоп «Ми хочемо щоб Ваше літо було книгами зігріто»;
- Виставка-рекомендація «Літо – без нудьги»;
- Літературні жмурки «Знайди героя книги»;
- Літературне кафе «Меню для книгоманів»;
- Літературна гра-вікторина «Літературний зорепад»;
- Журнальна мозаїка «Час читати – час знати»;
- Конкурс ерудитів «Поринемо в світ української книги»;
- Веселі розваги «Ігротека – медіатека- читальня»;
- Літературний лабіринт «Підкорювач книжкових вершин»;
- Літературно-пізнавальна гра «Найрозумніший»;
- Екскурсії до бібліотеки «Бібліотечне місто»;
- Читацький марафон «Канікули з книгою»;
- Інтелектуальне шоу «Розумники й розумниці»;
- Літературний ярмарок «В гості Книга мандрувала»;
- Літнє асорті «Веселе літо»;
- Літературний десант «Якщо ви не читаете – ми йдемо до вас»;
- Ігро – творче дійство «В калейдоскопі літа».

Аналогічні програми можете розробити самостійно. Хочу лише застерегти, щоб вони відповідали інтересам ваших читачів.

Згодом потрібно оформити книжкові виставки-рекомендації «Обирайте книги у відпустку», «Пакуйте валізи у літо», «Читачі відпочивають і з любов'ю це читають». Вони допоможуть молодим користувачам зорієнтуватися у виборі книг для гарного відпочитку.

Бажано щоб під час літніх місяців всі бажаючі мешканці сіл та міста змогли прочитати книги не тільки у звичній атмосфері, але і під відкритим небом «Паркової бібліотеки» на майданчику.

Так доцільно провести відкриття Акції «Паркова бібліотека». Запросити на захід керівника міста чи голову сільської ради. Святковий настрій заходу створять ваші колеги працівники районного та сільських будинків культури.

Для дорослих читачів працівники книгозбірень підготують зручну книжкову корзинку, в якій можна знайти літературу різноманітних жанрів, для дітей – креативний рюкзачок дитячих книг із запрошеннями до бібліотек міста.

Слоган літньої Акції «Паркова бібліотека»:

Читати – це модно! Читати – це мудро!

Читайте доступно! Читайте повсюди.

В рамках реалізації проекту «Літній читальний зал» можна проводити цикл майстер-класів «Бібліотечний драйв», на яких юнацтво навчиться створювати цікаві та оригінальні речі власними руками. Це можуть бути майстер-класи по розфарбовуванню річкового каміння. Присутні із задоволенням вигадуватимуть власні образи для малювання на камінцях, виконувати їх різною технікою та в різноманітних стилях, відкриваючи яскравий та потужний світ фарб.

Майстер-класи з орігамі «Капельюх для літа» стане в пригоді на все літо.

Під час наступного заходу молоді можна запропонувати подарувати нове життя різним предметам – пляшкам, дерев'яним дощечкам. Це внесе цікаві штрихи в інтер'єр їхніх будинків та наших бібліотек, додаючи оригінальності та вишуканості. Найцікавіше те, що присутні матимуть змогу власноруч виготовити декупажне диво на пляшці чи на старій тарілочці.

Учнівська молодь з задоволенням візьме участь у виготовленні «Веселих сімейних календариків», на яких зможуть занотувати різноманітні важливі події з їхнього життя. Прості, веселі, барвисті вони стануть окрасою в їхніх родин.

Сприяючи творчості читачів, бібліотеки, як центри інтелектуального дозвілля юнаків і дівчат, місце, де розкриваються таланти, спонукатимуть молодь до участі в різних творчих акціях, адже без творчої діяльності не можливий гармонійний розвиток і формування особистості.

Просуванню книги і читання серед юної громади району сприятимуть акції «Бібліотека під парасолькою» та «Виходь читати у двір».

З червня місяця можна розпочати фотоконкурс «Магія читання», підсумки якого підвести напередодні Всеукраїнського дня бібліотек.

«Літературна галявина» - це подорож до «Країни Читалії» – це форми роботи поза стінами бібліотеки, яка націлена на залучення до читання через проведення літературних вікторин, конкурсів, загадок.

Для урізноманітнення літнього відпочинку і з метою ознайомлення з кращими творами літератури, для розкриття бібліотечного фонду працівники бібліотек можуть запропонувати своїм читачам: перехрестя веселих забав «Пізнаємо у забаві світ веселий і цікавий», книжкового «віночка» «Нам без книг ніяк не можна», дня сімейного дозвілля уїк-енда «Хочеш цікаво жити, треба з книгою дружити», хвилинок-цікавинок «Шоколаду кожен рад, весь світ любить шоколад», літературних книжкових посиденьок у парку «Книга збирає друзів», гри-мандрівки «По сторінках улюблених книжок», вистави-екскурсії «Бібліотека – книжковий рай, все, що хочеш, вибирай!» та інших цікавих заходів.

Юнакам і дівчатам можна запропонувати велику програму заходів на свіжому повітрі. Одним із них є продовження походів у міський парк із бібліотечною яткою, обслуговування читачів міста та села в літній читальній залі під відкритим небом у парку. Для них запропонувати прес-круїз «Літературними островами», гру-подорож «У країну Квітляндію», еко-конкурс «Впізнай нас», виставку-ікебану «Квітка-чарівниця», годину-відкриття «Що, де, як?».

У плани бібліотеки бажано включити обслуговування молоді на пляжі та біля річки, книжкові візити до літнього табору. В селищних бібліотеках бажано провести бібліотурне «Від селища до селища – бібліовеселощі».

Бібліотечним працівникам потрібно старатися впровадити новинки в популяризації книги і читання, такі як: «Читаючий дворик» та «Читаючий ганок».

Бібліотекам, що працюють в програмі «Бібліоміст», буде доцільним провести для старшокласників цикл заходів «Веселі канікули в Інтернеті», в рамках яких провести ігри-конкурси, віртуальні уроки, віртуальні мандрівки, інтерактивні вікторини, інтернет-екскурсії на теми: «Всезнайко», «Чи добре ти знаєш книжкових героїв?», «У книжки на гостинах», «З якої країни літературний герой?», «Сім чудес світу», каскад інформаційних відеоповідомлень «Невідоме про відоме». та інші.

Користувачів цих книгозбірень можна запросити на ігровий БібліоПростір «Літо під [www-парасолькою](http://www-parasolko.com)». Проводити ігри, квести, змагання, онлайн-вікторини та конкурси різної тематики, під час яких не тільки весело провести час, але й дізнатися чимало нового і корисно.

Бібліотечні уроки, що проводяться під час «літніх» екскурсій, бажано супроводжувати цікавими мультимедійними презентаціями на теми «Про книгу та бібліотеку», «Бережіть книгу», «У країні книжкового царства», «З чого складається книга», «Періодичні видання на будь-який смак», «Книга вчить, як на світі жити», «З історії книг та бібліотек».

«Літературні розважальні смаколики» зацікавлять молодих людей. Вони з задоволенням прийматимуть активну участь у заході. Будуть декламували улюблені вірші про весну, співати пісні, як народні, так і сучасних авторів, приймати активну участь у літературних конкурсах та вікторинах.

Для цієї категорії читачів можна зробити книжкові дефіле, в яких представити книги та періодичні видання на різні смаки та уподобання.

Сподіваємося, що така діяльність і безліч цікавих різноманітних заходів не залишать байдужими наших читачів, і ті з них, хто полюбляє читати, отримають ще більше корисної інформації, а ті, хто ставить до читання як до важкого і нецікавого заняття, почнуть розуміти, що спілкування з книгою відкриває для них незвіданий дивовижний світ.

Список використаної літератури:

Библиотека. Население. Информация: опыт публичных библиотек США: [Пер. с англ. В. Пурника; ред.-сост. И. Михнова] ЦБС «Киевская», Межрегионал. ассоц. деловых б-к, ООО НПЦ «Мегатрон». – 2-е изд. – М: Киевская, 1999. – 178 с. – (Серия «Публичные библиотеки: идеи, концепции, разработки»).

Богаева Г. Как воспитать литературных гурманом? //Библиополе.-2008.- №10.-С.48-49.

Ефимова А. Традиционные библиотеки, библиотеки игрушек и игротки: история и перспективы // Библиотековедение. – 2010. – №1. – С.39-45.

Збаровская Н.В. Обучющие игры в библиотеке: технология игрового имитационного моделирования. – СПб, Профессия, 2002. – 96 с. – (Серия «Библиотечный практикум»).

Шумина И. Читающий человек равен двум //Новая библиотека.- 2008.- №12.- С. 40-45.

Матеріал підготувала
методист ЦБС

В. Яровенко

Відповідальна за випуск
директор ЦБС

В. Рейниш